Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2026-04-14
Ärendenummer SMF-2026-00296

Handläggare
Amanda Stenbom
Telefon: 031-365 59 05
E-post: amanda.stenbom@stadsmiljo.goteborg.se

Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden tillstyrker Stadsmiljöförvaltningens förslag till inspel till Västtrafiks trafikplan 2028.

2. Stadsmiljönämnden översänder Stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande till Västtrafik som Stadsmiljönämndens eget yttrande.

Sammanfattning

Kollektivtrafikens utveckling är en gemensam angelägenhet och det krävs samverkan mellan Västra Götalandsregionen, Västtrafik och Göteborgs Stad för att åstadkomma bra lösningar. Dialogen kring trafikplanen är en av flera samverkansformer mellan Västtrafik och Göteborgs Stad gällande kollektivtrafikens utveckling (bilaga 2).

Varje år gör Västtrafik en större översyn av trafikutbudet. Översynen hanteras i en sammanhållen process genom en nära dialog med Västtrafiks partners, kommunerna och andra intressenter. Trafikplan 2028 blir en sammanställning av de trafikförändringar som Västtrafik kommer att genomföra inför år 2028 med start vid tidtabellsskiftet i mitten av december år 2027.

Västtrafik bjuder in respektive kommun till årliga dialogmöten, med syftet att diskutera kollektivtrafikens utveckling utifrån dagens förutsättningar och framtida behov. Inför dialogmötena skickar Västtrafik ut ett antal frågeställningar till kommunerna (bilaga 3).

Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028 (bilaga 1 och 4) har tagits fram i samverkan med flera förvaltningar. Bilaga 1 *Göteborg Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028* utgår från de kvalitativa frågorna från Västtrafik avseende förändrade resbehov. Inspelet består även av svar på övriga frågor som ställs av Västtrafik som redovisas i bilaga 4. Inspelet lyfter dessutom övriga önskemål och synpunkter som bedöms bidra till uppfyllelse av Göteborg Stads mål och strategier där kollektivtrafiken har betydelse. Sista svarsdag för kommunerna är 2 juni 2026.

Under framtagandet av Göteborgs Stads inspel till trafikplan 2028 har stadsmiljöförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen identifierat några områden i behov av särskild utveckling, dialog och samverkan. Dels lyfter förvaltningarna vikten av förbättrad uppföljning och analys av genomförda trafikförändringar och ett ökat fokus på samverkan i framkomlighetsfrågor. Förvaltningarna lyfter återigen framtida trafikering av Masthuggets färjeläge.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028 bedöms inte innebära några direkta ekonomiska konsekvenser för Göteborgs Stad. Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028 är inledningen på en dialog om den lokala kollektivtrafikens utveckling som på längre sikt kan resultera i ökade investerings- och driftskostnader.

Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks Trafikplan 2028 ska bidra till att trafikförändringarna sammantaget har en positiv inverkan på den enskilde medborgarens, och på lokala näringsidkares ekonomiska situation.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028 bedöms bidra positivt till lokala, nationella och internationella miljömål. Trafiken är en stor källa till utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar i staden. För att skapa ett långsiktigt hållbart resande behöver andelen som reser med kollektivtrafik öka. Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028 ska bidra till att trafikförändringarna sammantaget gör att fler får möjlighet att resa med kollektivtrafiken.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028 bedöms bidra positivt till ett stort antal målgrupper i Göteborgs stad. En väl utbyggd kollektivtrafik med ett bra trafikutbud möjliggör för barn och unga att ha ett aktivt liv genom att besöka vänner och att delta i fritidsaktiviteter. Nyttan stärks av utdelning av skol- och fritidskort. Inspelet ska även bidra till att trafikförändringarna möjliggör att fler äldre kan vara självständiga och mer delaktiga i samhället.

Inspelet ska bidra till att trafikförändringarna sammantaget möjliggör fler och bättre resmöjligheter och på så sätt gynnar en mobilitet som främjar jämlika livsvillkor. Utvecklingsbehov i hela staden finns med i inspelet, exempelvis tvärkopplingar över Göta älv som bidrar till en mer sammanhållen stad.

Bilagor

1. Göteborgs stads inspel till Västtrafik trafikplan 2028

2. Samverkansformer kring kollektivtrafiken i Västra Götaland

3. Västtrafiks frågeställningar inför samverkansmöte

4. Göteborgs Stads svar på Västtrafiks frågor inför samverkansmöte

Beskrivning av ärendet

Stadsmiljöförvaltningen har på förfrågan av Västtrafik sammanställt ett inspel inför dialogen kring den lokala kollektivtrafikens utveckling inom ramen för trafikplan 2028. I inspelet samlar Stadsmiljöförvaltningen synpunkter och önskemål från Göteborgs Stads förvaltningar. Kommunens dialogsvar ska vara inlämnade senast den 2 juni 2026.

Västra Götalandsregionen är regional kollektivtrafikmyndighet och ansvarar därmed för kollektivtrafikens utveckling i Västra Götalands län. Västra Götalandsregionen är finansiär och beslutar om trafikförsörjningsprogram och övriga strategier och måldokument samt är ägare av Västtrafik.

Västtrafik är utförare och ansvarar för genomförandet av kollektivtrafiken utifrån beslutade mål och inom regionfullmäktiges budget.

Göteborgs Stad skapar genom samhällsplanering kommunala infrastrukturförutsättningar för kollektivtrafiken på lokal och regional nivå. Stadsmiljönämnden företräder Göteborgs Stad och ansvarar för kommunens intressen beträffande kollektivtrafikfrågor. Stadsmiljönämnden ansvarar även för stadens tillköp av kollektivtrafik och ska sköta kommunens kontakter med Västra Götalandsregionen och Västtrafik.

Kollektivtrafikens utveckling är en gemensam angelägenhet och det krävs samverkan mellan Västra Götalandsregionen, Västtrafik och Göteborgs Stad för att åstadkomma bra lösningar.

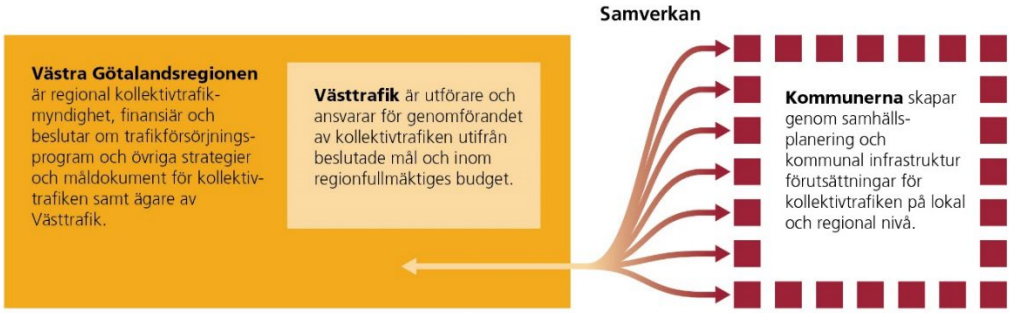

Figur 1. Parternas roller i kollektivtrafikens utveckling

Dialogen kring trafikplan är en av flera samverkansformer mellan Västtrafik och Göteborgs Stad gällande kollektivtrafikens utveckling. Samverkansformer kring kollektivtrafik i Västra Götaland (bilaga 2) beskriver de samverkansformer som etablerats i samband med skatteväxlingen 2012 för att säkerställa det nödvändiga samarbetet mellan kommuner, Västra Götalandsregionen och Västtrafik gällande kollektivtrafikens utveckling. Dokumentet har uppdaterats efter en utvärdering 2020 och reviderades under 2025.

Trafikplan

Varje år gör Västtrafik en större översyn av trafikutbudet. Översynen hanteras i en sammanhållen process genom en nära dialog med Västtrafiks partners, kommunerna och andra intressenter, där trafikutbudet utformas utifrån resenärernas behov och Västtrafiks mål. Resultatet av arbetet blir konkreta förändringar i kollektivtrafiken. Trafikplan 2028 blir en sammanställning av de förändringar som Västtrafik kommer att genomföra inför år 2028 med start vid tidtabellsskiftet i mitten av december år 2027. Trafikplan 2028 utgör

ett beslutsunderlag för Västtrafiks styrelse och presenterar hur förändringarna i trafiken har arbetats fram samt de ekonomiska konsekvenserna. Västtrafiks styrelse fastställer trafikplan 2028 i juni 2027.

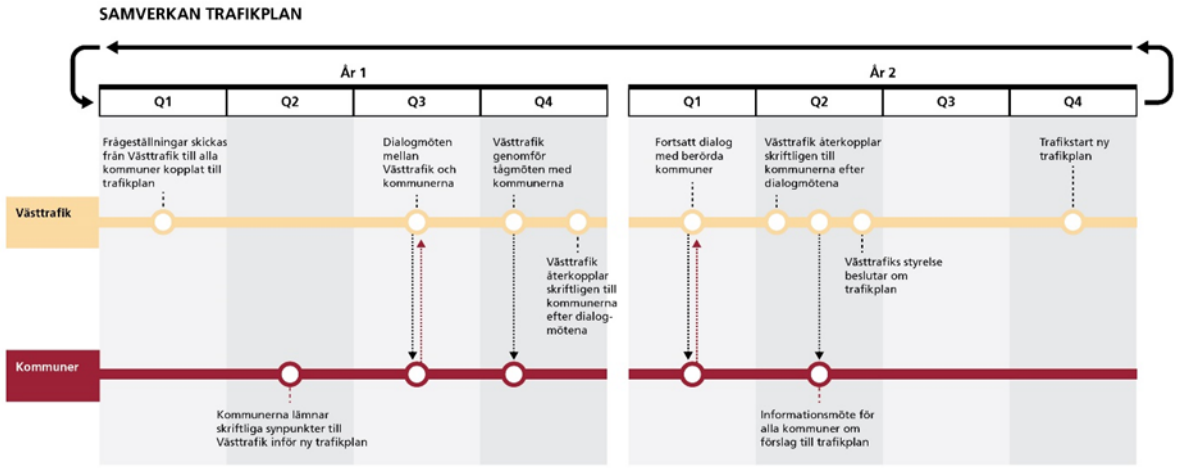

Figur 2. Den tvååriga samverkansprocessen mellan Västtrafik och kommunerna kring att ta fram trafikplan

Kommundialog om trafikförändringar

Dialog om trafikförändringar startar drygt ett år innan de genomförs. Västtrafik bjuder in respektive kommun till årliga samverkansmöten med syftet att diskutera kollektivtrafikens utveckling utifrån dagens förutsättningar och framtida behov. Inför dessa möten skickar Västtrafik ut frågeställningar till kommunerna (bilaga 3). Inspelet till trafikplan 2028 (bilaga 1 och 4) är Göteborgs Stads svar på Västtrafiks frågeställningar.

Efter samverkansmötena sker en skriftlig återkoppling från Västtrafik till kommunerna och vid behov fortsätter sedan dialogen mellan Västtrafik och de kommuner som berörs av eventuella trafikförändringar. Innan trafikförändringarna genomförs informeras kommunerna både skriftligt och i form av informationsmöten.

Förvaltningens bedömning

Göteborgs Stads inspel till trafikplan 2028 utgår från de frågeställningar (bilaga 3) som Västtrafik har skickat till alla kommuner inför dialogmötena. Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028 har tagits fram i samverkan med följande förvaltningar och bolag:

- Business Region Göteborg
- Exploateringsförvaltningen
- Förvaltningen för Funktionsstöd
- Grundskoleförvaltningen
- Göteborg och C:o
- Idrotts- och Föreningsförvaltningen
- Socialförvaltningen Centrum
- Socialförvaltningen Hisingen
- Socialförvaltningen Nordost
- Socialförvaltningen Sydväst
- Stadsmiljöförvaltningen

- Stadsbyggnadsförvaltningen
- Utbildningsförvaltningen
- Äldre samt vård och omsorgsförvaltningen

Önskemål och synpunkter i Göteborgs Stads inspel till trafikplan 2028 avser befintlig kollektivtrafik våren 2026.

Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2028 består till största delen av ett kvantitativt underlag, bland annat avseende planerade stadsutvecklingsprojekt som kan öka efterfrågan på kollektivtrafik eller planerade infrastrukturprojekt som kan förändra kollektivtrafikens förutsättningar. Det kvantitativa dataunderlaget biläggs inte detta ärende utan skickas separat till Västtrafik. Detta ärende utgår från de kvalitativa frågorna från Västtrafik avseende förändrade resbehov (bilaga 1). Inspelet består även av svar på övriga frågor som ställs av Västtrafik som redovisas i bilaga 4. Inspelet lyfter dessutom övriga önskemål och synpunkter som bedöms bidra till uppfyllelse av Göteborg Stads mål och strategier där kollektivtrafiken har betydelse.

Dialogen mellan Göteborgs Stad och Västtrafik sker under hösten. Västtrafik och kommunen använder sig av Göteborgs Stads inspel till trafikplan som utgångspunkt för dialog och diskussion. Stadsmiljöförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen har identifierat områden i behov av särskild utveckling, dialog och samverkan inför årets samverkansmöten. Dels lyfter förvaltningarna vikten av förbättrad uppföljning och analys av genomförda trafikförändringar och ett ökat fokus på samverkan i framkomlighetsfrågor.

Vissa inspel har valts ut med anledning av att de är särskilt tidskritiska, exempelvis i relation till Masthuggshalvöns färdigställande och trafikering av nytt färjeläge. Områden som lyfts i inspelets inledning görs också med anledning av kommunens behov av en snabb omställning till hållbara resor. I synnerhet i ljuset av kommunens senaste Trafik- och resandeutvecklingsrapport och den långsamma minskningen av koldioxidutsläppen som bidrar negativt till uppfyllandet av många av Göteborgs stads målsättningar.

Kollektivtrafikens utveckling är en gemensam angelägenhet och en del av önskemålen och synpunkterna som lyfts i inspelet kräver gemensamma åtgärder från Göteborgs Stad och Västtrafik.

Josefine Johansson	Anders Ramsby
Avdelningschef	Förvaltningsdirektör
Planering och Investering	Stadsmiljöförvaltningen